Christus tot exhibere magnalia! o felix exitus, qui talibus contigit, quem pro illorum meritis tantis virtutibus decoravit! In devotione constantia, in passione tolerantia, in morte victoria, magnalibus in sepultura.

Ad vos nunc, fratres, cuncta jam redeunt, quæ vos ad regna cœlestia deduxerunt. Vos exempla ista compellunt, quæ illos primo per vos ad has glorias compulerunt. Magistros vos illis confessionum frequentia crebris opinionibus fecerat, et ipsi nunc vobis de martyrio suggerunt. Similiter documenta vestra vos adhortantur quæ alios adhortata sunt. Tendunt ad vos e cœlo jam bracchia, operientes tempus quo A vobis occurrant. Properate naviter, concurrite pertinaciter: exspectant vobiscum simul capere dignitatem. Eia, agite, fratres, accelerate quantocius, ut et de vobis non aliter gaudeamus. Inveniat apud vos reditus noster unde glorietur, sicut et de his secessio nostra sortita est gaudia gloriarum. Sed euntes ad tropæa vestra veniamus: ut sicut vobis horum victorias nuntiavimus, sic postmodum vestras huc ad Carthaginem secuturis cæteris nuntiemus.

Explicit epistola beatissimi Martyris Macrobi ad plebem Carthaginis de passione Martyrum Isaac et Maximiani. Deo gratias, amen.

ANNO DOMINI 333.

ANONYMI ITINERARIUM
A BURDIGALA HIERUSALEM USQUE,
ET AB HERACLEA
PER AULONAM ET PER URBEM ROMAM MEDIOLANUM USQUE,
ANTE ANNOS MILLE ET TRECENTOS

SIMPLICI SERMONE SCRIPTUM EX ANTIQUISSIMO CODICE P. PITHÆI EDITUM.

SIC: CIVITAS BURDIGALA, UBI EST FLUVIUS GARONNA, PER QUEM FACIT MARE OCEANUM ACCESSA ET RECESSA, PER LEUCAS PLUS MINUS CENTUM.

Mutatio Stomatas	Leuc.	VII.
Mutatio Sirione	L.	IX.
Civitas Vesatas	L.	IX.
Mutatio Tres Arbores	L.	V.
Mutatio Oscineio	L.	VIII.
Mutatio Scittio	L.	VIII.
Civitas Elusa	L.	VIII.
Mutatio Vanesia	L.	XII.
Civitas Auscius	L.	VIII.
Mutatio ad sextum	L.	VI.
Mutatio Hungunverro	L.	VII.
Mutatio Bucconis	L.	VII.
Mutatio ad Jovem	L.	VII.
Civitas Tholosa	L.	VII.
Mutatio ad Nonum	M.	IX.
Mutatio ad Vicesimum	M.	XI.
Mansio Elusione	M.	IX.
Mutatio Sostomago	M.	IX.
Vicus Hebromago	M.	X.
Mutatio Cedros	M.	VI.
Castellum Carcassione	M.	VIII.
Mutatio Tricesimum	M.	VIII.
Mutatio Hosverbas	M.	XV.
Civitas Narbone	M.	XII.
Civitas Biterris	M.	XVI.
Mansio Cessarone	M.	XII.
Mutatio foro Domiti	M.	XVIII.
Mutatio Sortantione	M.	XVII.
Mutatio Ambrosio	M.	XV.
Civitas Nemauso	M.	XV.
Mutatio Ponte Ærarium	M.	XII.

B

Civitas Arelatæ	M.	VIII.
Fit a Burdigala Arelate usque, millia CCCLXXI, mutationes XXX, mansiones XI.		
Mutatio Arnagine	M.	VIII.
Mutatio Bellinto	M.	X.
Civitas Avenione	M.	V.
Mutatio Cypressita	M.	V.
Civitas Arausione	M.	XV.
Mutatio ad Lectoce	M.	XIII.
Mutatio Novem Craris	M.	X.
Mansio Acuno	M.	XV.
Mutatio Vancianis	M.	XII.
Mutatio Umbenno	M.	XII.
Civitas Valentia	M.	IX.
Mutatio Cerebeliaca	M.	XII.
C Mansio Augusta	M.	X.
Mutatio Darentiaca	M.	XII.
Civitas Dea Vocontiorum	M.	XVI.
Mansio Luco	M.	XII.
Mutatio Vologatis	M.	IX.
Inde ascenditur Gaura mons.		
Mutatio Cambono	M.	VIII.
Mansio Monte Seleuci	M.	VIII.
Mutatio Daviano	M.	VIII.
Mutatio ad Fine	M.	XII.
Mansio Vapineo	M.	XI.
Mansio Catorigas	M.	XII.
Mansio Hebriduno	M.	XVI.
Inde incipiunt Alpes Cottiæ.		
Mutatio Rame	M.	XVII.
Mansio Byrigantum	M.	XVII.

Inde ascendis matronam.

Mutatio Gesdaone	M.	X.
Mansio ad Marte	M.	IX.
Civitas Secussione	M.	XVI.

Inde incipit Italia.

Mutatio ad Duodecimum	M.	XII.
Mansio ad Fines	M.	XII.
Mutatio ad Octavum	M.	VIII.
Civitas Taurinis	M.	VIII.
Mutatio ad Decimum	M.	X.
Mansio Quadratis	M.	XII.
Mutatio Ceste	M.	XI.
Mansio Rigomago	M.	VIII.
Mutatio ad Medias	M.	X.
Mutatio ad Cottias	M.	XIII.
Mansio Laumello	M.	XII.
Mutatio Duriis	M.	IX.
Civitas Ticeno	M.	XII.
Mutatio ad Decimum	M.	X.
Civitas Mediolanum	M.	X.
Mansio Fluvio Frigido	M.	XII.

Fit ab Arelate ad Mediolanum usque, millia CCCCXXV, *mutationes* LXIII, *mansiones* XXII.

Mutatio Argentia	M.	X.
Mutatio Ponte Aurioli	M.	X.
Civitas Vergamo	M.	XIII.
Mutatio Tollegatæ	M.	XII.
Mutatio Tetellus	M.	X.
Civitas Brixa	M.	X.
Mansio ad Flexum	M.	XI.
Mutatio Beneventum	M.	X.
Civitas Verona	M.	X.
Mutatio Cadanio	M.	X.
Mutatio Auræos	M.	X.
Civitas Vincentia	M.	XI.
Mutatio ad finem	M.	XI.
Civitas Patavi	M.	X.
Mutatio ad Duodecimum	M.	XII.
Mutatio ad Nonum	M.	XI.
Civitas Altino	M.	XI.
Mutatio Sanos	M.	X.
Civitas Concordia	M.	IX.
Mutatio Apicilia	M.	IX.
Mutatio ad Undecimum	M.	X.
Civitas Aquileia	M.	XI.

Fit a Mediolano Aquileiam usque, millia CCLI, *mutationes* XXIV, *mansiones* IX.

Mutatio ad Fornolus	M.	XI.
Mutatio ad Undecimum	M.	XII.
Mutatio Castra	M.	XII.

Inde sunt Alpes Juliæ.

Ad Pirum summas Alpes	M.	IX.
Mansio Longatico	M.	XII.
Mutatio ad Nonum	M.	VIII.
Civitas Emona	M.	XIII.
Mutatio ad Quartodecimo	M.	X.
Mansio Hadrante	M.	XIII.

Fines Italiæ et Norici.

Mutatio ad Medias	M.	XIII.
A Civitas Celeia	M.	XIII.
Mutatio Lotodos	M.	XII.
Mansio Ragindone	M.	XII.
Mutatio Pultovia	M.	XII.
Civitas Petovione	M.	XII.

Transis pontem, intras Pannoniam inferiorem.

Mutatio Ramista	M.	IX.
Mansio Aqua viva	M.	IX.
Mutatio Popolis	M.	X.
Civitas Jovia	M.	IX.
Mutatio Sunista	M.	IX.
Mutatio Peritur	M.	XII.
Mansio Lentolis	M.	XII.
Mutatio Cardono	M.	X.
Mutatio Coconis	M.	XII.
B Mansio Serata	M.	X.
Mutatio Bolentia	M.	X.
Mansio Maurianis	M.	IX.

Intras Pannoniam superiorem.

Mutatio Serena	M.	VIII.
Mansio Vereis	M.	X.
Mutatio Jovalia	M.	VIII.
Mutatio Mersella	M.	VIII.
Civitas Mursa	M.	X.
Mutatio Leutuoano	M.	XII.
Civitas Cibalis	M.	XII.
Mutatio Celena	M.	XI.
Mansio Ulmo	M.	XI.
Mutatio Spaneta	M.	X.
Mutatio Vedulia	M.	VIII.
C Civitas Sirmium	M.	VIII.

Fit ab Aquileia Firmium usque, millia CCCCXII, *mansiones* XVII, *mutationes* XXXIX.

Mutatio Fossis	M.	IX.
Civitas Bassianis	M.	X.
Mutatio Noviciani	M.	XII.
Mutatio Altina	M.	XI.
Civitas Singiduno	M.	VIII.

Finis Pannoniæ et Mysiæ.

Mutatio ad Sextum	M.	VI.
Mutatio Tricornia Castra	M.	VI.
Mutatio ad Sextum Miliare	M.	VII.
Civitas Aureo Monte	M.	VI.
Mutatio Vingeio	M.	VI.
Civitas Margo	M.	IX.
D Civitas Viminatio	M.	X.

Ubi Diocletianus occidit Carinum.

Mutatio ad Nonum	M.	IX.
Mansio Municipio	M.	IX.
Mutatio Jovis Pago	M.	X.
Mutatio Bao	M.	VII.
Mansio Idomo	M.	IX.
Mutatio ad Octavum	M.	IX.
Mansio Oromago	M.	VIII.

Finis Mysiæ et Daciæ.

Mutatio Samartorum	M.	XII.
Mutatio Cametas	M.	XI.
Mansio Ipompeis	M.	IX.
Mutatio Rappiana	M.	XII.

Civitas Naisso . . . M. XII. A
Mutatio Redicibus . . . M. XII.
Mutatio Ulmo . . . M. VII.
Mansio Romansiana . . . M. IX.
Mutatio Latina . . . M. IX.
Mansio Turribus . . . M. IX.
Mutatio Translitis . . . M. XII.
Mutatio Ballanstra . . . M. X.
Mansio Meldia . . . M. IX.
Mutatio Scretisca . . . M. XII.
Civitas Serdica . . . M. XI.

Fit a Sermio Serdicam usque, *millia* CCCXIV, *mutationes* XXIV, *mansiones* XIII.

Mutatio Extvomne . . . M. VIII.
Mansio Buragara . . . M. IX. B
Mutatio Sparata . . . M. VIII.
Mansio Iliga . . . M. X.
Mutatio Soneio . . . M. IX.

Finis Daciæ et Thraciæ.

Mutatio Pontenćasi . . . M. VI.
Mansio Bonamans . . . M. VI.
Mutatio Alusore . . . M. IX.
Mansio Basapare . . . M. XII.
Mutatio Tugugero . . . M. IX.
Civitas Eilopopuli . . . M. XII.
Mutatio Syrnota . . . M. X.
Mutatio Paramuole . . . M. VIII.
Mansio Cillio . . . M. XII.
Mutatio Carassura . . . M. IX.
Mansio Azzo . . . M. XI. C
Mutatio Palæ . . . M. VII.
Mansio Castozobra . . . M. XI.
Mutatio Rhamis . . . M. VII.
Mansio Burdista . . . M. XI.
Mutatio Daphabæ . . . M. XI.
Mansio Nicæ . . . M. IX.
Mutatio Tarpodizo . . . M. X.
Mutatio Urisio . . . M. VII.
Mansio Virgolis . . . M. VII.
Mutatio Nargo . . . M. VIII.
Mansio Drizupara . . . M. IX.
Mutatio Tipso . . . M. X.
Mansio Tunorullo . . . M. XI.
Mutatio Beodizo . . . M. VIII.
Civitas Heraclia . . . M. IX. D
Mutatio Baunne . . . M. XI.
Mutatio Salamembria . . . M. X.
Mutatio Callum . . . M. X.
Mansio Atyra . . . M. X.
Mansio Regio . . . M. XII.
Civitas Constantinopoli . . . M. XII.

Fit a Serdica Constantinopolim (*usque*), *millia* CCCCXIII, *mutationes* XII, *mansiones* XX.

Fit omnis summa a Burdigala Constantinopolim vicies bis centena viginti unum millia; mutationes CCXXX; *mansiones* CXII.

Item ambulavimus Dalmatio et Dalmaticei, Zenofilo Cons. III. *Kal. Jun. a Calcedonia.*

Et reversi sumus Constantinopolim VII. *Kal. Jan. Consule supra scripto.*

A Constantinopoli transis Pontum, venis Calcedoniam, ambulas provinciam Bithyniam.

Mutatio Nassete . . . M. VII. S.
Mansio Pandicia . . . M. VII. S.
Mutatio Pontamus . . . M. XIII.
Mansio Libissa . . . M. IX.

Ibi positus est Rex Annibalianus, qui fuit Afrorum.

Mutatio Brunga . . . M. XII.
Civitas Nicomedia . . . M. XIII.

Fit a Constantinopoli Nicomediam, usque, millia VIII, *mutationes* VII, *mansiones* III.

Mutatio Hyribolum . . . M. X.
Mansio Libum . . . M. XI.
Mutatio Liada . . . M. XII.
Civitas Nicia . . . M. VIII.
Mutatio Schinæ . . . M. VIII.
Mutatio Mido . . . M. VII.
Mutatio Chogeæ . . . M. VI.
Mutatio Chateso . . . M. X.
Mutatio Tutaio . . . M. IX.
Mutatio Protunica . . . M. XI.
Mutatio Artemis . . . M. XII.
Mansio Diablæ . . . M. VI.
Mansio Ceratæ . . . M. VI.

Finis Bithyniæ et Galatiæ.

Mutatio Finis . . . M. X.
Mansio Dadastan . . . M. VI.
Mutatio Transmonte . . . M. VI.
Mutatio Milia . . . M. XI.
Civitas Juliopolis . . . M. VII.
Mutatio Hycronpotamum . . . M. XIII.
Mansio Agannia . . . M. XI.
Mutatio Ipetobrogen . . . M. VI.
Mansio Mnizos . . . M. X.
Mutatio Prasmon . . . M. XII.
Mutatio Cenaxepaliden . . . M. XIII.
Civitas Anchira Galatiæ . . . M.

Fit a Nicomedia Anchiram Galatiæ usque, millia CCLVIII, *mutationes* XXVI, *mansiones* XII.

Mutatio Delemna . . . M. X.
Mansio Curveonta . . . M. XI.
Mutatio Rosolodiaco . . . M. XII.
Mutatio Aliassum . . . M. XIII.
Civitas Arpona . . . M. XVIII.
Mutatio Galea . . . M. VIII.
Mutatio Andrapa . . . M. IX.

Finis Galatiæ et Cappadociæ.

Mansio Parnasso . . . M. XIII.
Mansio Jogola . . . M. XVI.
Mansio Nitalis . . . M. XVIII.
Mutatio Augustana . . . M. XIII.
Civitas Colonia . . . M. XVI.
Mutatio Momoasson . . . M. XII.
Mansio Anathiango . . . M. XII.
Mutatio Chusa . . . M. XII.
Mansio Sasimam . . . M. XII.

Mansio Andavilis. . . . . M. XVI A

Ibi est villa Pompali, unde veniunt equi curules.

Civitas Thiana . . . .

Inde fuit Apollonius magus.

Civitas Faustinopoli. . . . . M. XII.

Mutatio Cœna . . . . M. XIII.

Mansio Opopanda. . . . . M. XII.

Mutatio Pilas. . . . . M. XIV.

Finis Capadociæ et Ciliciæ.

Mansio Mansuerine. . . . . M. XII.

Civitas Tharso. . . . . M. XII.

Inde fuit apostolus Paulus.

Fit ab Anchira Galatiæ Tharson usque, millia CCCXLIII, *mutationes* XXV; *mansiones* XVIII.

Mutatio Pargais. . . . . M. XIII.

Civitas Andana. . . . . M. XIV. B

Civitas Mansista. . . . . M. XVIII.

Mutatio Tardequeia. . . . . M. XV.

Mansio Catavolomis. . . . . M. XVI.

Mansio Balæ. . . . . M. XVII.

Mansio Alexandria Scabiosa. . . . M. XVI.

Mutatio Pictanus. . . . . M. IX.

Finis Ciliciæ et Syriæ.

Mansio Pangrios. . . . . M. VIII.

Civitas Antiocha. . . . . M. XVI.

Fit a Tharso Ciliciæ Anthiocam (usque), Millia CXLI, *mutationes* X, *mansiones* VII.

Ad Palatium Dafne. . . . . M. V.

Mutatio Hysdata. . . . . M. XI.

Mansio Platanus . . . . M. VIII.

Mutatio Bachaias. . . . . M. VIII. C

Mansio Cattelas. . . . . M. XVI.

Civitas Ladica. . . . . M. XVI.

Civitas Gavala. . . . . M. XIV.

Civitas Balaneas. . . . . M. XIII.

Finis Syriæ Cœlis et Fœnicis.

Mutatio Maraccas. . . . . M. X.

Mansio Antaradus. . . . . M. XVI.

Est civitas in mare a ripa M. II.

Mutatio Spiclin. . . . . M. XII.

Mutatio Basiliscum. . . . . M. XII.

Mansio Arcas. . . . . M. VIII.

Mutatio Bruttus. . . . . M. IV.

Civitas Tripoli. . . . . M. XII.

Mutatio Tridis. . . . . M. XII.

Mutatio Bruttosalia. . . . . M. XII. D

Mutatio Alcobile. . . . . M. XII.

Civitas Berito. . . . . M. XII.

Mutatio Heldua. . . . . M. XII.

Mutatio Parphyrion. . . . . M. VIII.

Civitas Sidona. . . . . M. VIII.

Ibi Helias ad Viduam ascendit et petiit sibi cibum.

Mutatio ad Nonum. . . . . M. IV.

Civitas Tyro. . . . . M. XII.

Fit ab Antiocha Tyrum usque, millia CLXXIV, *mutationes* XX, *mansiones* XI.

Mutatio Alexandroschene. . . . . M. XII.

Mutatio Ecdeppa. . . . . M. XII.

Civitas Ptolemaida. . . . . M. VIII.

Mutatio Calamon. . . . . M. XII.

Mansio Sicamenos. . . . . M. III.

Ibi est mons Carmelus, ibi Helias sacrificium faciebat.

Mutatio Certa . . . . M. VIII.

Finis Syriæ et Palestinæ.

Civitas Cæsarea Palestina, id est, Judæa. M. VIII.

Fit a Tyro Cæsaream Palestinam usque, millia LXXIII, mutationes II, mansiones III.

Ibi est Balneus Cornelii Centurionis, qui multas eleemosynas faciebat.

In tertio milliaro est mons Syna, ubi fons est quem mulier si laverit, gravida fit.

Civitas Maxianopoli. . . . . M. XVII.

Civitas Stradela. . . . . M. X.

Ibi sedit Achab rex, et Helias prophetavit.

Ibi est campus ubi David Goliath occidit.

Civitas Sciopioli. . . . . M. XII.

Aser, ubi fuit villa Job. . . . . . M. VI.

Civitas Neapoli. . . . . M. XV.

Ibi est mons *Agazaren*. Ibi dicunt Samaritani *Abraham sacrificium obtulisse*, et ascenduntur usque ad *summum montem gradus num*. CCC.

Inde *ad pedem montis* ipsius locus est, cui nomen est *Sechim*. Ibi positum est monumentum, ubi positus est Joseph *in villa*, quem dedit ei Jacob pater ejus. Inde rapta est Dina, filia Jacob, a *filiis Amorrhæorum*.

Inde passus mille, locus est *cui nomen Sechar*, unde descendit mulier Samaritana, ad eumdem locum, ubi Jacob puteum fodit, ut de eo *aqua impleret*, et Dominus noster Jesus Christus cum ea locutus est. Ubi sunt *arbores platani*, quos plantavit Jacob, et balneus qui de eo puteo lavatur.

Inde millia XXVIII, euntibus Hierusalem, in parte sinistra est villa quæ dicitur *Bethar*. Inde passus mille est locus ubi Jacob, cum iret in Mesopotamiam, obdormivit, et ibi est arbor *amigdala*, et vidit visum, et *Angelus* cum eo luctatus est. Ibi fuit rex Hieroboam, ad quem *missus fuit propheta* ut converteretur ad Deum excelsum : et *jussum fuerat prophetæ*, ne cum pseudopropheta, quem secum rex habebat, manducaret. Et quia seductus est a pseudopropheta, et cum eo manducavit, redienti occurrit prophetæ leo in via, et occidit eum leo.

Inde Hierusalem millia XII. Fit a Cæsarea Palestinæ Hierusalem usque, millia CXVI, mansiones IV, mutationes IV.

Sunt in Hierusalem piscinæ magnæ duæ ad latus templi, id est, una ad dexteram, alia ad sinistram, quas Salomon fecit. *Interius vero civitatis* sunt *piscinæ gemellares*, quinque porticus habentes, quæ appellantur *Bethsaida*. Ibi ægri multorum annorum sanabantur. Aquam autem habent eæ piscinæ *in modum coccini turbatam*. Est ibi et crypta, *ubi Salomon dæmones* torquebat. Ibi est Angelus turris excelsissimæ ubi Dominus ascendit, et dixit ei is *qui tentabat* eum (1).

(1) Deficiunt hoc loco quæ Matth., c. IV, 6, reperies.

Et ait ei Dominus : *Non tentabis Dominum Deum tuum, sed illi soli servies.* Ibi est et lapis angularis magnus, de quo dictum est : *Lapidem quem reprobaverunt ædificantes.* Item ad caput anguli, et sub pinna turris, sunt cubicula plurima ubi Salomon palatium habebat. Ibi etiam constat *cubiculus*, in quo sedit et sapientiam descripsit : ipse vero uno lapide est tectus. Sunt tibi et *exceptoria magna* aquæ subterraneæ, et piscinæ magno opere ædificatæ, et in æde ipsa ubi templum fuit, quod Salomon ædificavit, in marmore ante aram *sanguinem Zachariæ* *(1), ibi dicas hodie fusum.

Etiam parent vestigia *clavorum militum* qui eum occiderunt, in totam aream, ut putes in cera fixum esse. Sunt ibi et statuæ *duæ Adriani*. Est et non longe de statuis *lapis pertusus*, ad quem veniunt Judæi *singulis annis*, et unguent eum, et *lamentant* se cum gemitu, et vestimenta sua scindunt, et sic recedunt. Est ibi et domus Ezechiæ, regis Judæ. Item exeunti in Hierusalem, ut ascendas Sion, in parte sinistra, et deorsum in valle juxta murum, est piscina quæ dicitur *Siloa ; habet quadriporticum* ; et alia piscina, grandis foras. Hic fons *sex diebus atque noctibus* currit. In eadem ascenditur Sion, et paret *ubi fuit domus Caiphæ sacerdotis*, et *columna adhuc* ibi est in qua Christum flagellis ceciderunt. Intus autem intra murum Sion paret locus ubi palatium habuit David, et *septem synagogæ*, quæ illic fuerunt; una tantum remansit, reliquæ autem *arantur et seminantur ;* sicut Isaias propheta dixit. Inde ut eas foris murum de Sione euntibus ad portam neapolitanam, ad partem dextram, deorsum in valle sunt parietes ubi domus fuit sive *prætorium Pontii* Pilati. Ibi Dominus auditus est antequam pateretur. A sinistra autem parte est *monticulus Golgotha*, ubi Dominus crucifixus est. Inde quasi *ad lapidem missum* est crypta ubi corpus ejus positum fuit, et tertia die resurrexit. Ibidem *modo jussu Constantini* imperatoris basilica facta est, id est *Dominicum miræ pulchritudinis*, habens ad latus exceptiora unde aqua lavatur, et balneum a tergo, ubi *infantes lavantur*. Item ab Hierusalem euntibus ad portam quæ est contra Orientem, ut ascendantur in montem Oliveti, *vallis quæ dicitur* Josaphat ad partem sinistram ubi sunt vineæ. Est et petra ubi *Juda Scarioth* Christum tradidit. A parte vero dextra est arbor palmæ, de qua infantes ramos tulerunt, et *veniente Christo* substraverunt. Inde non longe quasi ad lapidis missum sunt monumenta duo * (2) *monubiles* miræ pulchritudinis facta. In unum positus est Isaias propheta, *qui est vere monolithus*, et in alium Ezechias rex Judæorum. Inde ascendis in montem Oliveti ubi Dominus ante Passionem apostolos docuit. Ibi facta est basilica jussu Constantini. Inde A non longe est *monticulus ubi Dominus* ascendit orare, et apparuit illic Moyses et Helias, quando Petrum et Joannem secum duxit. Inde ad *orientem passus mille* quingentos est villa quæ appellatur *Bethania*. Est ibi crypta ubi Lazarus positus fuit, quem Dominus suscitavit.

Item ab Hierusalem in Hierico millia XVIII. Descendentibus montem in parte dextra, retro monumentum est arbor *sycomori*, in quam Zachæus ascendit, ut Christum videret. A civitate passus mille quingentos est fons Helisæi prophetæ; antea si qua mulier ex ipsa aqua bibebat, *non faciebat natos*. Ad latus est vas fictile Helisæi; misit in eo sales, et venit, et stetit super fontem, et dixit : *Hæc dicit Dominus : Sanavi aquas has; ex eo si qua mulier inde biberit,* B *filios faciet.* Supra eumdem vero fontem est domus Rachab *fornicariæ*, ad quam exploratores introierunt, et occultavit eos quando Hiericho *versa est et sola* evasit. Ibi fuit civitas Hiericho cujus muros gyraverunt cum arca Testamenti filii Israel, et ceciderunt muri. Ex eo non paret nisi locus ubi fuit *arca Testamenti et lapides* 12, quos filii Israel de Jordane levaverunt. Ibidem Jesus filius Nave circumcidit filios Israel, et circumcisiones eorum sepelivit.

Item Hiericho ad mare mortuum, millia VIII. Est aqua ipsius *valde amarissima*, ubi in totum nullius generis piscis est, nec *aliqua navis*, et si quis hominum miserit se ut natet, ipsa aqua eum versat.

Inde ad Jordanem ubi Dominus a Joanne baptizatus est millia V.

C Ibi est *locus super flumen* monticulus in illa ripa, ubi raptus est Helias in cœlum. Item ab Hierusalem euntibus Bethleem *millia quatuor*, *super strata* in parte dextra, est monumentum ubi Rachel posita est uxor Jacob. Inde millia duo a parte sinistra est Bethleem, ubi natus est Dominus noster Jesus Christus : *ibi basilica* facta est jussu Constantini. Inde non longe est *monumentum Ezechiel*, Assaph, Sobbe et Jesse, David, Salomon, et habet in ipsa crypta ad latus deorsum descendentibus. *Hebræis* scriptum nomina superscripta.

Inde Bethazsora millia XIV.

Ubi est fons, in quo Philippus Eunuchum baptizavit.

Inde Terebintho millia IX.

Ubi *Abraham habitavit*, et *puteum fodit* sub arbore D Terebintho, et cum angelis locutus est, et cibum sumpsit. *Ibi basilica* facta est jussu Constantini miræ pulchritudinis.

Inde Terebintho Cebron millia II.

Ubi est *memoria* per quadrum ex lapididus miræ pulchritudinis, in qua *positi* sunt Abraham, Isaac, Jacob, Sara, Rebecca et Lia.

Item ab Hierosolyma sic :

Civitas Nicopoli.	M. XXII.
Civitas Lidda.	M. X.
Mutatio Antipatrida.	M. X.
Mutatio Betthar.	M. X.
Civitas Cæsarea.	M. XVI.

Fit omnis summa a Constantinopoli usque Hieru-

(1) Asteriscus quo hæc signata sunt, deesse aliquid monet ; quamquam si voculam *ibi* tolleres, sana videri possunt. (*Note du Père Wesseling.*)

(2) Asteriscus detectum videtur indicare. Cæterum qui si post vocem *pulchritudinis* distinguas, non male cohærent. (*Id.*)

salem millia undecies centena LXIV millia, mutationes LXIX, mansiones LVIII.

Item per Nicopolim et Cæsaream, millia LXXIII, S. mutationes V, mansiones III.

Item ab Heraclea per Macedoniam area millia XVI.

Mansio Registo.	M. XII.
Mutatio Bediso.	M. XII.
Civitas Apris.	M. XII.
Mutatio Zesutera.	M. XII.

Finis Europæ et Rhodopæ.

Mansio Sirogellis.	M. X.
Mutatio Drippa.	M. XIX.
Mansio Gipsila.	M. XII.
Mutatio Demas.	M. XII.
Civitas Trajanopoli.	M. XIII.
Mutatio Adunimpara.	M. VIII.
Mutatio Sales.	M. VII.S.
Mutatio Melalico.	M. VIII.
Mansio Berozica.	M. XV.
Mutatio Breierophara.	M. X.
Civitas Maximianopoli.	M. X.
Mutatio Adstiabulodio.	M. XII.
Mutatio Rumbodona.	M. X.
Civitas Epyrum.	M. X.
Mutatio Purdis.	M. VIII.

Finis Rhodopeæ et Macedoniæ.

Mansio Hercontroma.	M. IX.
Mutatio Neapolim.	M. IX.
Civitas Philippis.	M. X.

Ubi Paulus et Sileas in carcere fuerunt.

Mutatio ad Duodecim.	M. XII.
Mutatio Domeros.	M. VII.
Civitas Amphipolim.	M. XIII.
Mutatio Pennana.	M. X.
Mutatio Peripidis.	M. X.

Ubi positus est Euripides poeta.

Mansio Apollonia.	M. XI.
Mutatio Heracleustibus.	M. XI.
Mutatio Duodea.	M. XIV.
Civitas Thessalonica.	M. XIII.
Mutatio ad Decimum.	M. X.
Mutatio Gephyra.	M. X.
Civitas Pelli, unde fuit Alexander Magnus Macedo.	M. X.
Mutatio Scurio.	M. XV.
Civitas Edissa.	M. XV.
Mutatio ad Duodecimum.	M. XII.
Mansio Cellis.	M. XVI.
Mutatio Grande.	M. XIV.
Mutatio Melitonus.	M. XIV.
Civitas Heraclea.	M. XIII.
Mutatio Parambole.	M. XII.
Mutatio Brucida.	M. XIX.

Finis Macedoniæ et Epyri.

Civitas Cledo.	M. XIII.
Mutatio Patras.	M. XII.
Mansio Claudanon.	M. IV.
Mutatio in Tabernas.	M. IX.
Mansio Granda Via.	M. IX.
Mutatio Trajecto.	M. IX.
Mansio Hiscampis.	M. IX.
Mutatio ad Quintum.	M. VI.
Mansio Coladiana.	M. XV.
Mansio Marusio.	M. XIII.
Mansio Absos.	M. XIV.
Mutatio Stefanafana.	M. XII.
Civitas Apollonia.	M. XVIII.
Mutatio Stefana.	M. XII.
Mansio Aulona trajectum.	M. XII.

Fit omnis summa ab Heraclea per Macedoniam Aulonam usque, millia DCLXXVIII, *mutationes* LVIII, *mansiones* XV. *Trans mare stadia mille. Quod facit millia centum. Et venis Odronto mansiones mille passus.*

Mutatio ad Duodecimum.	M. XIII.
Mansio Clipeas.	M. XII.
Mutatio Valentia.	M. XIII.
Civitas Brindisi.	M. XI.
Mansio Spitenaces.	M. XIX.
Mutatio ad Decimum.	M. X.
Civitas Leonatiæ.	M. X.
Mutatio Turres Aurilianas.	M. XV.
Mutatio Turres Julianas.	M. IX.
Civitas Beroes.	M. XI.
Mutatio Batontones.	M. XI.
Civitas Rubos.	M. XI.
Mutatio ad Quintum decimum.	M. XV.
Civitas Canusio.	M. XV.
Mutatio ad Undecimum.	M. XI.
Civitas Serdonis.	M. XV.
Civitas Aecas.	M. XVIII.
Mutatio Aquilonis.	M. X.

Finis Apuliæ et Campaniæ.

Mansio ad Equum Magnum.	M. VIII.
Mutatio Vicus Forno Novo.	M. XII.
Civitas Benevento.	M. X.
Civitas et Mansio Claudiis.	M. XII.
Mutatio Novas.	M. IX.
Civitas Capua.	M. XII.

Fit summa ab Aulona usque Capuam millia CCLXXXIX, *mutationes* XXV, *mansiones* XIII.

Mutatio ad Octavum.	M. VIII.
Mutatio Ponte Campano.	M. IX.
Civitas Sonnessa.	M. IX.
Civitas Menturnas.	M. IX.
Civitas Formis.	M. IX.
Civitas Fundis.	M. XII.
Civitas Terracina.	M. XIII.
Mutatio ad Medias.	M. X.
Mutatio Appi Foro.	M. IX.
Mutatio Sponsas.	M. VII.
Civitas Aricia et Albona.	M. XIX.
Mutatio ad Nonum	M. VII.
In urbe Roma.	M. IX.

Fit a Capua usque ad urbem Romam millia CXXXVI, *mutationes* XIV, *mansiones* IX.

Fit ab Heraclea per Aulonam in urbem Romam usque,

millia undecies centena XIII, *mutationes* XVII, *mansiones* XLVI. A

Ab Urbe usque Mediolanum.

Mutatio Rubras.	M.	IX.
Mutatio ad Vicesimum	M.	XI.
Mutatio Aqua Viva.	M.	XII.
Civitas vericulo Civitas Narniæ.	M.	XII.
Civitas Interamna.	M.	IX.
Mutatio Tribus Tabernis.	M.	III.
Mutatio Fani Fugitivi.	M.	X.
Civitas Spolitio	M.	VII.
Mutatio Sacraria.	M.	VIII.
Civitas Trevis.	M.	IV.
Civitas Fulginis	M.	V.
Civitas Foro Flamini.	M.	III.
Civitas Noceria	M.	XII. B
Civitas Ptanias.	M.	VIII.
Mansio Herbelloni	M.	VII.
Mutatio adhesis	M.	X.
Mutatio ad Cale	M.	XIV.
Mutatio intercisa.	M.	IX.
Civitas Foro Simproni	M.	IX.
Mutatio ad Octavum	M.	IX.
Civitas Fano Fortunæ	M.	VII.
Civitas Pisauro	M.	XXIV.

Usque Ariminum.

Mutatio competu.	M.	XII.
Civitas Cesena	M.	VI.
Civitas Foropopuli	M.	VI.
Civitas Forolivi.	M.	VI.
Civitas Faventia.	M.	V. C

Civitas Foro Corneli	M.	X.
Civitas Claterno.	M.	XIII.
Civitas Bononia.	M.	X.
Mutatio ad Medias	M.	XV.
Mutatio Victuriolas.	M.	X.
Civitas Mutena	M.	III.
Mutatio Ponte secies	M.	V.
Civitas Regio	M.	VIII.
Mutatio Canneto.	M.	X.
Civitas Parmæ	M.	VIII.
Mutatio ad Eurum	M.	VII.
Mansio Fidentiæ.	M.	VIII.
Mutatio ad Fonteclos	M.	VIII.
Civitas Placentia	M.	XIII.
Mutatio ad Rota	M.	XI.
Mutatio tribus tabernis	M.	V.
Civitas Laude.	M.	IX.
Mutatio ad Nonum	M.	VII.
Civitas Mediolanum	M.	VII.

Fit omnis summa ab urbe Mediolanum usque, millia CCCCXVI, *mutationes* XLII, *mansiones* XXIV.

EXPLICIT ITINERARIUM.

Ex eodem V. C. de verbis gallicis.

Lugdunum, Desideratum-Montem.

Armorici, ante mare, aræ, ante; more dicunt mare, et ideo marini.

Arverni, ante obsta.

Rhodanum violentum. Nam Rho nimium.

Dan judicem, hoc et gallice, hoc et hebraice dicitur.

ANNO DOMINI CCCXXXIII.

S. SYLVESTER PAPA.

PROLEGOMENA.

§ PRIMUS. — *Notitia historica ex libro pontificali Damasi papæ.*

Silvester natione Romanus, ex patre Rufino, sedit annis viginti tribus, mensibus decem, diebus unde- D cim. Fuit autem temporibus Constantini et Volusiani, ex die kalendarum Februarii, usque in diem kalen.

NOTÆ SEVERINI BINII.

Silvester. Postquam episcopatus Romanus per obitum Melchiadis non septemdecim diebus dumtaxat, (ut sui ipsius immemor auctor pontificalis asserit) sed integro mense vacasset, ipsis kalendis Februariis, anno Christi 314, qui est Constantini imperatoris nonus, Silvester natione Romanus, a Marcellino, non (quod habent acta Silvestri) a Melchiade presbyter ordinatus, pontificatum adeptus est. Maximino et Licinio hostibus et persecutoribus orientalis ecclesiæ devictis, Judæis seditionem moventibus, per Constantinum eorum auriculas amputantem, et rebellionis signum corpori illorum imprimentem, feliciter oppressis, toti orbi et imprimis universæ ecclesiæ pax et tranquillitas concessa est. Qua obtenta, subito vastatæ ecclesiæ extrui, et ad corruptos mores emendandos, sanctissimæ leges ab ecclesiastici et sæcularis imperii monarchis promulgari cœperunt. Et demum ad contumaciam schismaticorum Donatistarum, terve quaterve in causa Cæciliani appellantium, frenandam; ad incendium Arianæ hæresis exortum Alexandriæ restinguendum, ad Athanasii electionem contra Arianorum et Meletianorum factionem confirmandam, diversis locis ac temporibus Arelatense, Ancyranum, Neocæsareense, Alexandrinum, Laodicenum, Romanum, Nicænum, aliaque plura concilia indicta, congregata ac celebrata fuerunt. Inter leges, quas imperator adhuc catechumenus, et baptismi expers, piissime edixit ac promulgavit, notatu dignissimæ sunt illæ, quibus ingenuos, per tyrannum servituti subjectos, in libertatem vindicavit; puerorum concubitus sodomiticos interdixit; parentum inopiæ in alendis et educandis prolibus succurrit;